

Agnieszka Kijak
Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4547-3798>
e-mail: agnieszka.bernadetta.kijak@gmail.com

Nazwy nowych inwestycji mieszkaniowych w Poznaniu i na przedmieściach Poznania

Names of new residential investments in and suburbs of Poznań

Abstrakt

W artykule przedstawiono nazwy inwestycji mieszkaniowych zlokalizowanych w stolicy Wielkopolski oraz na przedmieściach Poznania. Materiał onomastyczny został zebrany ze stron internetowych: <https://rynekpierwotny.pl/> i <https://bliskopoznania.pl/>. Autorka artykułu podjęła próbę klasyfikacji i analizy 240 nazw inwestycji mieszkaniowych. Na podstawie analizy strukturalnej wyróżniła nazwy polskie (rodzime), obce i mieszane. Omawiane nazwy można podzielić także na grupy semantyczne. W wyekscerpowanym materiale dominują nazwy wykorzystujące w nominacji istniejące nazwy ulic oraz nazwy miejscowości. Ważną grupę stanowią również nazwy charakteryzujące, zwłaszcza przyrodnicze i metaforyczne. Na uwagę zasługują nazwy wieloznaczne i intertekstualne oraz takie, których główną rolą jest zachęcenie do zakupu mieszkania w wybranej lokalizacji.

Słowa kluczowe: nazwa inwestycji mieszkaniowej, urbanonim, onomastyka, kreacja nazewnictwa

Abstract

The article presents names of residential investments located in the capital of Wielkopolska and in its suburbs. The onomastic material was excerpted from the web sites: <https://rynekpierwotny.pl/> and <https://bliskopoznania.pl/>. The author of the article made an attempt to classify and analyze names of 240 residential investments. The analysis shows that Polish (native), foreign and mixed names can be distinguished in terms of structure. Also, the presented names can be divided into semantic groups. The excerpted material is dominated by names based on existing street names and names of villages and towns. An important group comprises characterizing names, especially referring to nature and based on metaphors. Moreover, noteworthy are ambiguous and intertextual names as well as names whose role is related to expressions encouraging people to buy a flat in a chosen investment.

Keywords: name of residential investment, urbanonym, onomastics, name creation

Według danych na temat rynku mieszkaniowego w Polsce mamy obecnie do czynienia z nadwyżką popytu nad podażą. Nowych inwestycji jest jednak tak dużo, że deweloperzy dokładają starań, aby ich oferta wyróżniała się na tle innych. Dużą rolę odgrywa *nadanie nazwy* (ang. *naming*) inwestycji, czym zajmuje się osobny dział marketingu¹. Na specjalistycznych stronach deweloperskich znaleźć można instrukcje i poradniki, m.in.: „Jak stworzyć dobrą nazwę inwestycji deweloperskiej”. Pojawiają się tam zalecenia, aby nazwa była „krótka i łatwa do wymówienia, zrozumienia oraz zapisania” (Wężykowski 2021). Wśród nazw inwestycji uwagę zwracają struktury tworzone w językach obcych, np. *Royal Studios Smart Apartments* (Kraków), *Recanto* (Łódź), *Seaside Garden* (Świnoujście). Trudno stwierdzić, czy określenia takie mają podnieść prestiż inwestycji, czy też są skierowane do obcokrajowców. Trzeba podkreślić, że angielskie francuskie, hiszpańskie bądź portugalskie słowa mogą być niezrozumiałe dla niektórych odbiorców (Zbierska 2021).

W niniejszym artykule poddano analizie 240 nazw inwestycji mieszkaniowych realizowanych w latach 2020–2022 na terenie Poznania i okolicznych miejscowości w gminach: Czerwonak, Dopiewo, Kleszczewo, Komorniki, Kórnik, Luboń, Mosina, Murowana Goślina, Puszczykowo, Rokietnica, Suchy Las i Tarnowo Podgórne. Materiał pochodzi z oficjalnych stron internetowych poszczególnych inwestycji, a także z portali zbierających informacje na temat nowych mieszkań, zamieszczonych pod adresami: <https://rynekpierwotny.pl/> oraz <https://bliskopoznania.pl/>.

Dane prezentowane w niniejszym artykule obejmują krótki przedział czasowy, nie odzwierciedlają więc wszystkich tendencji nazewniczych. Zebrany materiał podzielono wstępnie na onimy wielkomiejskie (poznzańskie) oraz występujące w podpoznańskich gminach. Analiza dowiodła, że inne pola semantyczne wykorzystuje się w kreowaniu nazw obecnych w przestrzeniach miejskich, a inne w tych funkcjonujących poza dużym miastem. Jej celem było także dokonanie klasyfikacji nazw z wyróżnieniem grup semantycznych².

---

¹ Więcej na temat nadania nazwy (*namingu*) w marketingu m.in. w raporcie: Kohli, LaBahn (1997).

² Podobny cel przyświecał pracy Moniki Famielec (2016) w odniesieniu do trójmiejskich osiedli mieszkaniowych. W swoim artykule uwzględniła – wraz z podgrupami – ponad 35 grup semantycznych. W tej bardzo arbitralnej klasyfikacji znalazły się wszystkie ówczesnie istniejące lub będące w budowie nieruchomości mieszkalne. Autorka wyróżniła tak dużą liczbę kategorii, że prawdopodobnie przydzielenie do nich nazw nie budziło wątpliwości oraz nie prowadziło do rozważań, czy danych nazw nie należałoby przypisać do kilku z nich, co miałyby miejsce, gdyby wyróżnione grupy miały szerszy zakres.

W różnych typologiach osiedla zaliczane są do części miasta lub obszarów oraz terenów zamieszkałych (Handke 1998; Zagórski 2001, 2002; Myszka 2015). Termin *inwestycja mieszkaniowa* bez wątpienia kojarzy się właśnie z osiedlem. Wpływa na to również wielość nazw zawierających w sobie owo określenie. Dlatego, aby uniknąć błędnej klasyfikacji, warto odwołać się do definicji obu pojęć. *Osiedle* to skupienie budynków w mieście lub na wsi; też – zespół bloków mieszkalnych, jak również otaczająca je przestrzeń publiczna niezawierająca ostrych granic (wsjp.pwn). *Inwestycja mieszkaniowa* natomiast ograniczona jest do budowy, w wyniku której powstanie budynek lub budynki mieszkalne wielorodzinne z lokalami mieszkalnymi lub budynki mieszkalne jednorodzinne (obserwatorium.miasta.pl). Stąd też – w przeciwieństwie do osiedla – jest to obiekt zamknięty, którego granice można ściśle wyznaczyć (Czachorowska, Zimny 2011: 102). W związku z tym zgromadzone przeze mnie nazwy należałoby zaklasyfikować jako oznaczające punkty³ bądź jako budowle i miejsca wydzielone. Renata Przybylska nazwy tego typu usytuowała na pograniczu między nazwami miejscowymi a chrematonimami, zauważając, że podobnie jak te pierwsze odnoszą się do obiektów na trwale wpisujących się w przestrzeń miejską, z drugiej jednak strony po zakończeniu danej inwestycji nazwy te wychodzą z obiegu (Przybylska 2014: 227).

Analizowane w niniejszym artykule nazwy inwestycji realizowanych w Poznaniu oraz sąsiadujących gminach postanowiłam podzielić na ogólne kategorie, a następnie podkategorie, jednocześnie zwracałam uwagę na to, aby nie tworzyć zbiorów jednoelementowych. Ze względu na nieostrość semantyczną nazw oraz grup, lub też raczej ich cech, powodującą niemożność przypisania ich do jednej tylko kategorii, zdecydowałam o zastosowaniu kilku podziałów wynikających z wybranych kryteriów. Zasadniczym kryterium klasyfikacji był język nazwy, według którego wydzielono nazwy polskie, obce i hybrydalne. W tym wypadku zarówno w zbiorze nazw poznańskich, jak i podpoznańskich przeważają te o rodzimym pochodzeniu. Do wyjątkowych należy zaliczyć takie jednostki, jak np. *Green Home Lake View Villas*⁴ oraz *Tumsky Residence*⁵.

---

³ Magdalena Czachorowska i Rafał Zimny (2011), analizując nazwy nowych obiektów przestrzeni miejskiej Bydgoszczy, zwrócili uwagę na zamknięty charakter przestrzenny inwestycji będących przedmiotem badań.

⁴ Inwestycje realizowane w gminach pod Poznaniem.

⁵ Inwestycja realizowana w Poznaniu.

Liczniejszą grupę stanowią nazwy, które można zaliczyć do hybryd językowych⁶, np.: *Fiqus Marcelin*, *Nadolnik Compact Apartments Wilda Corner* oraz *Soleil de Malta*. Wszystkie te funkcjonujące w Poznaniu nazwy zawierają element wskazujący, gdzie znajduje się dana inwestycja. Marcelin i Wilda to dzielnice, a Malta jest częścią Poznania⁷. Nadolnik to nazwa ulicy, przy której planowana jest budowa nazwana *Nadolnik Compact Apartments*. Niewielka liczba nazw obcych oraz hybryd może wskazywać na to, że inwestorzy prawdopodobnie zdają sobie sprawę z zasygnalizowanych wcześniej problemów wynikających z niezrozumienia niepolskich terminów i dlatego rezygnują z ich użycia. Zaczerpnięte z języków obcych człony pojawiają się w nazwach, w których występuje także nazwa inwestora, np. *Art Malta* firmy ArtBud. W materiale znajduje się także połączenie zawierające inną obco brzmiącą nazwę firmy, tj. *Sagaris Malta*.

Największą grupę zebranych nazw stanowiły onimy polskie. Jak uważają eksperci od *nadawania nazw*, twórcy nazw wyczerpali już niemal wszystkie synonimy słowa „osiedle” (Zbierska 2021), dlatego słowo to zastępowane jest różnymi leksemami stosowanymi w wielkopolskim leksykonie regionalnym, np. *reduta* w nazwie: *Reduta Nowe Podolany*. Ciekawostką stanowi wykorzystanie regionalizmu *fyrteł*⁸ w nazwie *Fyrteł Wilda*. Wyraz *osiedle* jest zastępowany przez takie wyrazy, jak: *tarasy*, *apartamenty*, *rezydencja*, *skwer*, *willa*, które odnotowano m.in. w nazwach: *Tarasy Wilczak*, *Apartamenty Dmowskiego*, *Rezydencja Rejtana*, *Literacka Skwer*, *Wille Bukowska*. Komponentami nazw są też wyrazy: *aleja*, *domy*, *zaczysze*, jak w nazwach: *Leśna Aleja*, *Domy Gwiazdowo* oraz *Zaczysze Leśne*. W wielu spośród analizowanych jednostek zastosowano jednak tradycyjny wyraz „osiedle” występujący m.in. w nazwach: *Osiedle Bojerowa*, *Osiedle Husarskie*, *Osiedle Gwiazdowo*, *Osiedle Nowe Kotowo*. Nazwy z członem *osiedle* można podzielić na takie, które zawierają nazwę miejscowości, np.: *Osiedle Dachowa*, *Osiedle Gwiazdowo* oraz te z dodatkowym elementem nielokalizacyjnym⁹, np.: *Osiedle Leśne Daszewice*, *Osiedle Grafitowe Skórzewo*, *Osiedle Rodzinne Komorniki*, *Osiedle Słoneczna Mosina*. Nowością

⁶ Element uznany za polski w większości przypadków to nazwa własna dzielnicy lub innej części miasta.

⁷ Malta to część Poznania, a zarazem jednostka obszarowa Systemu Informacji Miejskiej (SIM) mieszcząca się w obrębie pięciu jednostek pomocniczych, <www.poznan.pl>, dostęp: 26.07.2021.

⁸ *Fyrteł* reg. (Poznań) ‘okolica, dzielnica’, zob. Piotrowicz, Witaszek-Samborska (2015: 205).

⁹ Więcej na ten temat w dalszej części artykułu.

jest wykorzystanie nietypowego leksemu „projekt” w połączeniu z nazwą części Puszczykowa „Niwka” – *Projekt Niwka*.

Wśród nazw poznańskich można wskazać dużo takich, które zawierają nazwę ulicy, np. *Kórnicka*, *Smoluchowskiego* czy *Żeromskiego*. W niektórych inwestycjach adres jest jeszcze bardziej precyzyjny, ponieważ ich nazwy zawierają także numer, np.: *Matejki 51*, *Winiarska 40*, *Wojskowa 25*. Położenie planowanej lub realizowanej budowy dookreśla się też przez użycie nazw części miasta, np.: *Malta Wołkowyska*, *Polanka Milczańska*, *Polanka Niemena*. Onimy zawierające nazwy ulic występują też w połączeniu z wymienionymi wcześniej członami, jak: *apartamenty*, *wille*, *tarasy*, *skwer*, *rezydencja* bądź *osiedle*. Do takich zaliczyć można: *Apartamenty Polna*, *Tarasy Wilczak*, *Wille Bukowska*, *Osiedle Hawelańska*. Nie wszystkie nazwy inwestycji zawierają nazwę ulicy w niezmienionej formie. Czasem tworzone są także z wykorzystaniem wyrażenia przyimkowych, np.: *Na Polance*¹⁰, *Osiedle Przy Unii Lubelskiej*. Nieliczną grupę stanowią nazwy zawierające oprócz nazwy ulicy także nazwę miasta. Są to: *Poznań Bobrownicka*, *Poznań Chlebowa*, *Poznań Jasielska*, *Poznań 5 stycznia*. O ile w tym wypadku użycie nazw podkreślających lokalizację zarówno w skali kraju, jak i regionu (zastosowanie nazwy „Poznań”) oraz samego miasta (nazwy ulic) wydaje się zrozumiałe, to dziwi użycie nazwy *Osiedle Poznańskie*, która może sugerować jego położenie w Poznaniu, nie precyzuje jednak, gdzie konkretnie się znajduje.

Na podstawie powyższej analizy można stwierdzić, że w grupie nazw inwestycji poznańskich przeważają te zawierające nazwy ulic. Natomiast spośród podpoznańskich najliczniejszą grupę stanowią takie, w których jeden z elementów to nazwa miejscowości, zwykle wsi, w której powstają. Podobnie jak poznańskie, zawierają one także zwyczajowe człony stosowane w nazwach osiedli, takie jak: „domy”, „tarasy”, „aleja”, „zacisze”. Są to m.in.: *Domy Gwiazdowo*, *Leśna Aleja*, *Słoneczne Zacisze Mosina*. „Zamienniki” leksemu *osiedle* występują w podpoznańskich nazwach znacznie rzadziej niż w przypadku poznańskich.

Jedynie kilka spośród analizowanych nazw inwestycji podpoznańskich to połączenia zawierające nazwę miejscowości oraz ulicy, np.: *Kujawska Luboń*, *Luboń Kościuszki*, *Kalinowa Złotniki*¹¹. Nazwy te powstały prawdopodobnie na wzór nazw obcojęzycznych i mają pełnić funkcję nobilitującą. Tylko jedno

¹⁰ *Polanka* to nazwa ulicy, a także osiedla zlokalizowanego w jej pobliżu. Prawdopodobnie dlatego kolejną planowaną inwestycję mieszkaniową nazwano dla odróżnienia – *Na Polance*.

¹¹ Ze zmienioną pisownią. Ulica, przy której położona jest inwestycja, zapisywana jest *Kalinowa*.

podpoznańskie przedsięwzięcie budowlane zyskało nazwę od nazwy ulicy wraz z numerem domu: *Fabianowska 144*.

Wśród analizowanych nazw zarówno poznańskich, jak i podpoznańskich, wyróżnia się grupa nazw zawierających leksem „nowy”, pisany po polsku lub w formie zmodyfikowanej na wzór angielskiego lub łacińskiego słowa *nova* oznaczającego nowość. W tej grupie znalazły się m.in. połączenia wyrazowe: *Nowy Słońce*, *Nowy Izabelin*, *Nowy Rynek*, *Nova Łacina*¹², *Nove Oleandry*. Również w tej grupie występują nazwy zawierające leksem „osiedle”, np.: *Osiedle Nowych Kosmonautów*, *Osiedle Nowe Kotowo*, *Nowe Osiedle Tygrysie w Dachowej* lub jego „zamiennik”: *Reduta Nowe Podolany*. Ciekawym przykładem zawierającym leksem „nowy”, a właściwie „nova”, jest nazwa *Osiedle Nova* w Czmoniu, która nie tylko informuje o nowości przedsięwzięcia budowlanego, lecz także o jego lokalizacji – konstrukcja wznoszona jest bowiem przy ulicy Nowej.

Ciekawym zabiegiem jest nazwanie inwestycji *Nowe Ogrody* i nadanie im kolejno określeń: *Nowe Ogrody 6.0* oraz *Nowe Ogrody 7.0*, co nawiązuje do określenia serwisów internetowych, w których podstawową rolę odgrywa treść generowana przez użytkowników tych serwisów (Zalewski 2007). Być może to odniesienie w nazwach inwestycji ma na celu pokazanie, że w tym wypadku to mieszkańcy jako „użytkownicy mieszkań” będą odgrywać główną rolę. A może poprzez wykorzystanie modnej nazwy chodziło o pokazanie nowoczesności realizowanego projektu budowlanego.

W polskich nazwach inwestycji mieszkaniowych wyróżnia się grupa nazw, których jednym z elementów jest leksem „park”. Wyraz ten powtarza się w dziesięciu analizowanych nazwach inwestycji, które prawdopodobnie zlokalizowane są w pobliżu parku. Człon ten został dodany zapewne ze względu na pozytywną konotację wyrazu *park*, o których pisała Marzena Makuchowska. Autorka zwróciła jednak uwagę na manipulacyjne wykorzystanie tego słowa w nazwach osiedli mieszkaniowych (Makuchowska 2020: 127–141). Słowo to występuje m.in. w połączeniach z przymiotnikiem: *Majowy Park*, z nazwą ulicy *Miętowa Park* oraz z nazwą dzielnicy/miejscowości i leksemem *osiedle*: *Osiedle Park Podolany*, *Osiedle Zalasewo Park*. W powyższych przykładach zwraca uwagę brak formalnej zgody między komponentami nazwy, co ma ewokować obcość nazwy.

Wcześniejsze rozważania miały charakter omówienia językowej genezy nazw, czyli ich pochodzenia. W rozważaniach tych znalazły się już wzmianki

---

¹² Być może w tym wypadku pisownia przez „v” nie wiąże się z językiem angielskim, lecz ma na celu powiązanie pierwszej części nazwy ze znaczeniem drugiej, a mianowicie Łacina.

na temat motywacji dotyczącej zwłaszcza lokalizacji, wypada jednak poświęcić tej kwestii więcej uwagi. W związku z tym warto najpierw przywołać pominiętą uprzednio klasyfikację nazw miejskich Czesława Kosyła, który podzielił je na motywowane realnie i konwencjonalnie¹³. Wśród tych drugich wyróżnił pięć modeli: 1) motywacje o podłożu pamiątkowym, 2) motywacje o podłożu nastrojowo-estetycznym, 3) motywacje o podłożu aksjologicznym, 4) motywacje o podłożu stycznościowo-asocjacyjnym, 5) motywacje przypadkowe. Nazwy ulic motywowane realnie badacz podzielił na: nazwy przeniesione z innych obiektów na podstawie styczności przestrzennej oraz nazwy będące od początku nazwami ulic (dodatkowo podzielone na nazwy motywowane cechami inherentnymi i nazwy motywowane cechami relacyjnymi obiektów) (Kosyl 2001: 50–55).

W zbiorze analizowanych przeze mnie nazw inwestycji mieszkaniowych można wskazać zarówno motywowane realnie, jak i konwencjonalnie. Wśród tych pierwszych przeważają nazwy lokalizujące. Są to w przypadku nazw poznańskich pojedyncze leksemy i połączenia wyrazowe zawierające nazwę ulicy, np.: *Kórnicka*, *Lwowska 2*, *Tarasy Wilczak*, *Literacka Skwer*, a także inne elementy informujące o położeniu, np. w nazwach: *Młyn nad Cybiną*, *Perfumiarnia w Parku Wilsona*, *Święty Wojciech*¹⁴. O lokalizacji inwestycji podpoznańskich informują w większości przypadków zawarte w nazwach nazwy miejscowości. Przykładami takich onimów są: *Osiedle Koninko*, *Domy Gwiazdowo*. Być może ze względu na to, że nazwy miejscowości w mniejszym stopniu precyzują położenie aniżeli ulice, dużo nazw zawiera dodatkowe elementy lokalizujące, np.: *Osiedle Przy Jeziorze – Kórnik*, *Osiedle Łowisko Kamionki*, *Osiedle na Skarpie Luboń*, *Apartamenty Nad Wartą Luboń*, *Osiedle Przy Jeziorach Kiekrz*, *Osiedle Przy Oazie Kórnik*.

O nazwach z motywacją lokalizującą wspomniano już wcześniej. Warto natomiast zwrócić uwagę na nazwy motywowane konwencjonalnie. Wśród analizowanych nazw poznańskich i podpoznańskich inwestycji mieszkaniowych wyróżnić można nazwy posesyjne i charakteryzujące. Te pierwsze historycznie wiąże się z motywacją realistyczną – nazwy tego typu wskazywały na osoby mieszkające np. przy danej ulicy. Agnieszka Myszka (2012: 255) w odniesieniu do ulic Rzeszowa pisze:

obecnie nazwy z motywacją posesywną motywowane realnie znów stały się produktywnym typem. Przeszły jednak istotną ewolucję; stały się bardziej „kameralne”, mniej formalne, „nieinstytucjonalne”.

¹³ Nazywane też niemotywowanymi. Por. Czachorowska, Zimny 2011: 106.

¹⁴ Inwestycja położona przy ulicy Podgórze w okolicy Wzgórza św. Wojciecha.

Jako przykłady badaczka podała nazwy ulic, takie jak: *Familijna*, *Rodzinna*, *Emerytów*. Podobne określenia występują w omawianych przeze mnie nazwach inwestycji. Ze względu jednak na ich stan, tj. fazę realizacji, a przede wszystkim brak mieszkańców, do których mogłyby się odnosić, onimy *Osiedle Familijne Lusówko*, *Osiedle Rodzinny Zakątek*, *Osiedle Rodzinne Komorniki*, *Rodzinne Ogrody* należy zaklasyfikować raczej jako pozornie posesyjne. Ich wykorzystanie natomiast uznać trzeba za celowe działanie marketingowe mające zachęcić określoną grupę odbiorców do zakupu danego lokalu.

O podobnym zabiegu możemy mówić w przypadku nazw sugerujących położenie w okolicy terenów zielonych. Zgodnie z wynikami sondy opublikowanymi na stronie filarybiznesu.pl, jednym z ważniejszych czynników decydujących o wyborze mieszkania jest właśnie usytuowanie w pobliżu terenów zielonych¹⁵. Stąd też eksponowanie walorów otoczenia w nazwie. Choć, jak wspomniano wcześniej, część nazw typu *Osiedle Zielone Kamionki*, *Osiedle Zielone Pobiedziska*, *Zielone Rabowice* jest motywowana pozornie, to jednak pełni funkcję reklamową i zachęca do zakupu. Wybór miejsca zamieszkania w otoczeniu roślinności zwykle wiąże się z położeniem na przedmieściach. Być może z tego powodu tego typu nazwy występują częściej w gminach wokół Poznania niż w samej stolicy województwa. Ciekawym zabiegiem wydaje się stworzenie nazwy *EkoMetalowa* powstałej przez połączenie cząstki *eko* z nazwą ulicy *Metalowa*, która w związku z potocznym rozumieniem terminu *metal* i skojarzeniem z metalami ciężkimi nie ma ekologicznych konotacji. Dodanie cząstki *eko* wprowadza sprzeczność, ale też nadaje nowy pozytywny charakter. Do nazw motywowanych konwencjonalnie zaliczyć można także nazwy charakteryzujące. Motywowane realnie wskazują na wygląd ulicy, położenie, przeznaczenie, a także elementy przyrody (Kosyl 2001: 50–55). Nazwy kompleksów mieszkaniowych tworzone są na ich wzór, jednak zwykle nie mają odniesienia do otaczającej rzeczywistości. Przykładami tego typu onimów są: *Osiedle Gruszkowe*, *Osiedle Chabrowe*, *Osiedle Owocowe*, *Osiedle Kwiatowe*. Wyróżniającą się grupę stanowią nazwy metaforyczne. Są to m.in.: *Osiedle Sielankowe*, *Osiedle Słoneczna Mosina*, *Osiedle Szafirowe*, *Osiedle Pogodna Murowana Goślina*. Wskazując na różnice pomiędzy nazwami inwestycji w Poznaniu oraz sąsiadujących gminach, można zauważyć, że wszystkie powyższe nazwy dotyczą miejscowości podpoznańskich. W stolicy Wielkopolski nie odnotowano tego typu nazw.

Na koniec wypada wspomnieć o pewnych onimach, które wymykają się klasyfikacji bądź są tak nieliczne, że konieczne byłoby utworzenie grup

¹⁵ <filarybiznesu.pl>, dostęp: 22.07.2021.

jednoelementowych, co na wstępie odrzuciłam, koncentrując się na największych zbiorach. Kilka nazw przykuwa uwagę przede wszystkim sposobem zapisu. Są to: *Bookowska 18*, *Harmonia+*, *ST_ART PIĄTKOWO* oraz *Strzeszyn*². Pierwsza to nazwa ulicy *Bukowska* zapisana w sposób upodabniający do angielskiego słowa *book*. Obie nazwy wymawiane są tak samo. Nazwę *Harmonia+* prawdopodobnie należy czytać *Harmonia Plus*. Drugi człon wskazywać może na stopień wyższy owej harmonii. Nazwa *ST_ART PIĄTKOWO* wydaje się trudna do zinterpretowania. Wątpliwości rozwiewa deweloper, który na swojej stronie internetowej zamieścił informację, że zakup nieruchomości to „start w dorosłość”. Ponadto przedsiębiorca podkreśla, że inwestycja zlokalizowana jest „na początku” dzielnicy Piątkowo. Szczególnie interesujący sposób zapisu słowa *start* natomiast ma odwoływać do street artu, rozumianego tutaj jako „pełna pasji sztuka młodego pokolenia”¹⁶. Podobnych informacji nie zamieszczono na stronie inwestycji *Strzeszyn*², której nazwa w niektórych miejscach zapisywana jest także jako *Strzeszyn 2*, więc domyślać się można, że zastosowano tutaj podobny zabieg, jak w przypadku omawianych wcześniej nazw *Nowe Ogrody 6.0* i *7.0*. Zarówno nazwy omówione w tym akapicie, jak i te wcześniej przywołane, w których sygnalizowano kreację na wzór nazw obcych, są przejawem powszechnej mody na anglicyzmy. Zapożyczenia wynikają z ekonomii języka i snobizmu (Przybylska 2014: 229), dzięki angielskim nazwom można zwrócić uwagę zarówno krajowych, jak i zagranicznych klientów, obca nazwa ma też budzić większe zaufanie (Afeltowicz 2000: 206).

Nie sposób przeanalizować szczegółowo wszystkich nazw pod względem pochodzenia struktury i motywacji. Stąd podjęta próba miała na celu analizę językoznawczą nazw, chociaż koncentrowałam się także na pogrupowaniu zebranego materiału skutkującym wyróżnieniem ogólnych kategorii nazw. Nadrzędnym kryterium klasyfikacji uczyniłam kryterium językowe. Analiza wykazała, że największą część zebranego materiału stanowią nazwy genetycznie polskie. Wśród nazw poznańskich i podpoznańskich przeważają nazwy lokalizujące – w przypadku tych pierwszych są to onimy z komponentem wskazującym na ulicę. Wśród nazw nadawanych poza Poznaniem dominują nazwy wskazujące na miejscowość, w której powstało osiedle mieszkaniowe.

Sporą grupę stanowią nazwy charakteryzujące, ale przeważnie pozornie. Cechy, do których się odwołują, mają bowiem częściowo charakter życzeniowy – zgodny z intencją deweloperów, którzy planując sprzedaż mieszkań rodzinom z dziećmi, nazywają nieruchomości *Osiedlem Sielankowym*,

¹⁶ <startpiatkowo.com>, dostęp: 22.07.2021.

Rodzinnym itp., a chcąc ich przekonać do zakupu, stosują przyjemnie kojarzące się nazwy związane ze słońcem, radością i naturą. To, jak duże znaczenie ma nazwa, odzwierciedla się w działaniach marketingowych, a kreację ich twórców dostrzec można w samych nazwach, m.in. w różnorodności wyrazów zastępujących pojęcie „osiedle”, które często bywają niefortunne. Motywacja to zagadnienie, które warto byłoby zbadać dogłębniej, zwłaszcza pod względem różnorodnych czynników decydujących o wyborze nazwy i wielorakich możliwościach jej interpretacji, o których deweloperzy często piszą otwarcie. W innych wypadkach konieczne jest zaś przeprowadzenie własnych dociekań na temat tego, czym kierowała się firma, opisując obiekt jako *Kompleks mieszkaniowo-komercyjny*, tak odbiegający od większości zawierających pozytywne konotacje odnoszące się do pięknej okolicy, otoczenia, a także nowości i nowoczesności.

Literatura

- Afeltowicz B. (2000): *Nazwy lokali gastronomicznych w Szczecinie*. [W:] *Onomastyka polska a nowe kierunki językoznawcze*. Red. M. Czachorowska, Ł. Szewczyk. Bydgoszcz, s. 195–210.
- Buczyński M. (1966): *Nazwy ulic i placów Lublina*. „Onomastica” XI, s. 136–181.
- Czachorowska M., Zimny R. (2011): *Nazwy nowych obiektów przestrzeni miejskiej Bydgoszczy (studium onomastyczno-pragmalingwistyczne)*. [W:] *Polszczyzna bydgoszczan. Historia i współczesność*. T. 5. Red. M. Święcicka. Bydgoszcz, s. 101–116.
- Dzikowski W., Kopertowska D. (1976): *Toponimia Kielc. Nazwy części miasta i obiektów fizjograficznych oraz nazwy ulic i placów*. Warszawa–Kraków.
- Górniewicz H. (1964): *Toponimia Gdyni*. „Gdańskie Zeszyty Humanistyczne” VI, s. 135–169.
- Handke K. (1992): *Polskie nazewnictwo miejskie*. Warszawa.
- Famielec M. (2016): *Kreacje nazewnictwa trójmiejskich osiedli mieszkaniowych*. „Białostockie Archiwum Językowe” 16, s. 95–107.
- Kohli C., LaBahn, D.W. (1997): *Observations: Creating effective brand names: a study of the naming process*. „Journal of Advertising Research” 37, s. 67–75.
- Kopertowska D. (2001): *Kielce. Historia i współczesność w nazewnictwie*. Kielce.
- Kosyl C. (2001): *Modele onimiczne w nazewnictwie ulic*. [W:] *Toponimia i oronimia*. Red. A. Cieślakowa, B. Czopek-Kopciuch. Kraków, s. 49–57.
- Kotarski H. (2015): *Nazewnictwo w miastach województwa podkarpackiego – analiza porównawcza*. [W:] *Wybrane problemy współczesnych miast. Kultura, symbolika, promocja*. Red. M. Malikowski, J. Kinal, M. Palak, J. Halik. Rzeszów, s. 99–111.
- Makuchowska M. (2020): *Manipulacyjne wykorzystanie słowa park w nazwach osiedli mieszkaniowych*. „Prace Językoznawcze” XXII/2, s. 127–141.
- Myszka A. (2012): *Ewolucja motywacji współczesnych nazw ulic województwa podkarpackiego*. [W:] *Jednotlivé a všeobecne v onomastiké*. Red. M. Ološtiak. Preszów, s. 262–273.
- Myszka A. (2015): *Mieszkała na ul. Polnej na Pobitnie, tuż obok Kopca Tatarskiego – głos w sprawie wewnętrznych podziałów urbanonimów*. „Onomastica” LIX, s. 209–221.
- Piotrowicz A., Witaszek-Samborska M. (2015): *O żywotności zapożyczeń niemieckich w gwarze miejskiej Poznania*. [W:] *Gwary dziś. 7. Rocznik poświęcony dialektologii słowiańskiej*. Poznań, s. 201–214.

- Przybylska R. (2012): *Nowe nazwy nowych inwestycji mieszkaniowych w Polsce*. [W:] *W komunikacyjnej przestrzeni nazw własnych i pospolitych*. Red. I. Łuc, M. Poglódek. Katowice, s. 281–288.
- Przybylska R. (2014): *Nowe tendencje w nazewnictwie osiedli mieszkaniowych w Polsce*. [W:] *Mikrotoponimia i makrotoponimia. Problematyka wstępna*. Red. A. Gałkowski, R. Gliwa. Łódź, s. 227–234.
- Wężykowski M. (2021): *Jak stworzyć dobrą nazwę inwestycji deweloperskiej?* „Rendart”, <rendart.pl>, dostęp: 18.07.2021.
- Wielki słownik języka polskiego PWN*, <wsjp.pl>, dostęp: 13.03.2022.
- Zagórski Z. (2001): *Z badań nazewnictwa miasta Poznania*. [W:] *W kręgu języka polskiego. Śląsko-poznańskie kolokwia lingwistyczne*. Red. E. Jędrzejko. Katowice, s. 76–85.
- Zagórski Z. (2002): *W sprawie klasyfikowania urbanonimów (na materiale poznańskim)*. [W:] *Język polski. Współczesność, historia. Drugie Spotkania Lubelskich Językoznawców UAM – KUL – UMCS*. T. II. Red. W. Książek-Bryłowa, H. Duda. Lublin, s. 91–99.
- Zalewski P. (2007): *Osiem cech Web 2.0*. „Internet Standard”, <<https://www.internetstandard.pl/news/Osiem-cech-Web-2-0,107199.html>>, dostęp: 21.07.2021.
- Zbierska M. (2021): *Osiedle Bliżej Gwiazd czy domy Po przecinku? Nazwy inwestycji mieszkaniowych wciąż zaskakują*. „Rynek Pierwotny”, <<https://rynekpierwotny.pl>>, dostęp: 15.07.2021.

Strony internetowe:

- <<https://bliskopoznania.pl/>>, dostęp: 15.05.2021.
- <<https://rynekpierwotny.pl/>> dostęp: 20.05.2021.
- <filarybiznesu.pl>, dostęp: 22.07.2021.
- <obserwatorium.miasta.pl>, dostęp: 13.03.2022.
- <startpiatkowo.com>, dostęp: 22.07.2021.
- <www.poznan.pl>, dostęp: 26.07.2021.

